EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 22.10.2004
COM(2004) 718 galīgā redakcija

2004/0251 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par noteiktiem starpniecības aspektiem civilajos un komerciālajos jautājumos

{SEC(2004) 1314}

(iesniegusi Komisija)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA SFĒRA UN MĒRĶI

1.1. Mērķis

1.1.1. Labākas pieejas tiesām nodrošināšana

Labāka pieeja tiesām ir viens no ES politikas galvenajiem mērķiem, lai radītu brīvības, drošības un tiesu zonu, kur indivīdi un uzņēmumi nedrīkstētu tikt kavēti vai atrunāti no savu tiesību realizēšanas, pateicoties dalībvalstu juridiskās un administratīvās sistēmas sarežģītībai. Konceptam par pieeju tiesām, šajā kontekstā, būtu jāietver pieeja adekvātam konflikta atrisināšanas procesam indivīdiem un uzņēmumiem, nevis tikai pieejai tiesas sistēmai.

Piedāvātā direktīva veicina šo mērķi, atvieglojot pieeju konflikta risināšanai ar divu veidu noteikumiem: pirmkārt, noteikumi, kas ir mērķēti uz stabilām attiecībām starp starpniecību un tiesas procesiem, radot minimālos kopējos noteikumus vairākos galvenajos Kopienas civilās procedūras aspektos. Otrkārt, nodrošinot nepieciešamo līdzekļu pielietošanu Dalībvalstu tiesās, lai aktīvi veicinātu starpniecības pielietošanu, tajā pašā laikā neizvairoties no starpniecības kā obligātas vai pakļautas īpašām sankcijām.

Noteikumi, kas skar starpniecības procesu vai starpnieku iecelšanu amatā, vai akreditāciju, ir izslēgti no piedāvātās direktīvas. Ņemot vērā reakcijas uz 2002. gada Zaļo grāmatu un pašreizējo attīstību nacionālajā līmenī, nav skaidrs vai likumdošana ir visatbalstītākā politikas alternatīva saistībā ar šī veida noteikumiem. Tikmēr izslēdzot regulējošos pasākumus, kas saistīti ar pašu starpniecības procesu , no šī priekšlikuma, Komisija tā vietā ir mēģinājusi veicināt pašregulējošās iniciatīvas un mēģina turpināt šo procesu ar piedāvātās direktīvas palīdzību.

Šī piedāvājuma sagatavošanas projekta konsultāciju laikā lielākā daļa respondentu apstiprināja vispārējo pieeju projektam par jautājumiem, kas tiek skarti projektā, gan par jautājumiem, kas no tā ir izslēgti. Salīdzinot ar sagatavošanas projektu, dažas tehniskas dabas izmaiņas ir veiktas konkrētos noteikumos un tie tiek skaidroti 3. nodaļā.

1.1.2. Stabilas attiecības starp starpniecību un civilajiem tiesu procesiem

Tas, kas ir saglabāts šim priekšlikumam ir jautājumi, kurus nevar risināt ar uz tirgu balstītiem risinājumiem. It īpaši tas skar civilos procesuālos noteikumus, kam var būt ietekme uz starpniecības pielietošanu, kā arī uz tās efektivitāti. Mijiedarbība starp starpniecību un tradicionālajiem civilajiem tiesu procesiem var notikt dažādos gadījumos, piemēram:

– Iesaistītās puses apsver starpniecības pielietošanu nekavējoties pēc konflikta izcelšanās, kā alternatīvu civilo tiesas procesu uzsākšanai; ja iesaistītās puses tomēr izvēlas izmantot starpniecību un tām neizdodas sasniegt vienošanās nolīgumu, civilie tiesas procesi tiek uzsākti pēc starpniecības izbeigšanas;

– Ja vienošanās nolīgums tiek sasniegts ar starpniecības palīdzību, viena no iesaistītajām pusēm nespēs cienīt nolīgumu un aicinās uzsākt civilos tiesas procesus katrā gadījumā;

– Iesaistītās puses uzsāk civilos tiesas procesus uzreiz pēc konflikta rašanās, (vēl) neapsverot starpniecības iespēju.

Pašlaik mijiedarbība starp starpniecību un civilajiem tiesu procesiem piedāvā vairākus nedrošus faktorus, pateicoties nacionālo procesuālo likumu neesamībai, vai arī nesaskaņai starp tiem, faktori, kas ir darījuši sevi zināmu ar noteiktu spēku situācijās, kas skar starpvalstu faktorus. Pat ja starpniecība būtu vispiemērotākais modelis konflikta atrisināšanai, dotajā gadījumā iesaistītās puses tādējādi drīkst izvēlēties tradicionālos civilos tiesas procesus, ņemot vērā šīs neskaidrības. Stabilai un paredzamai juridiskai struktūrai būtu jādod savs ieguldījums starpniecības vienlīdzīgā samērošanā ar tiesiskiem procesiem brīdī, kad faktori, saistīti ar noteikto konfliktu, spēlē svarīgu lomu iesaistīto pušu izvēlē par konflikta atrisināšanas metodi. Šādai struktūrai vajadzētu palīdzēt saglabāt iesaistītajām pusēm iespēju risināt savu konfliktu caur tiesiskajiem procesiem, pat ja starpniecība tiek izmēģināta.

1.1.3. Starpniecības pielietošanas veicināšana

Starpniecības pielietošanas pieaugšanas vērtība galvenokārt atrodas konflikta atrisināšanas mehānisma priekšrocībās: ātrāks, vienkāršāks un rentablāks veids kā atrisināt konfliktus, kas ļauj ņemt vērā lielāku iesaistīto pušu interešu spektru ar lielāku iespējamību, ka sasniegtais nolīgums tiks labprātīgi respektēts, un kas pasargā draudzīgas un ilgspējīgas attiecības starp tām. Komisija uzskata, ka starpniecībai pieder neizmantots potenciāls darboties kā konflikta atrisināšanas metodei un eksistēt kā līdzeklim, kas sniedz pieeju tiesām indivīdiem un uzņēmumiem.

Kopienas loma, tieši veicinot starpniecību, tomēr nepieciešamības gadījumā ir ierobežota un vienīgais konkrētais līdzeklis kā veicināt starpniecību, kas ir ietverta priekšlikumā, ir dalībvalstu pienākums atļaut tiesām ierosināt iesaistītajām pusēm starpniecību. Nodrošinot stabilas attiecības starp starpniecību un tiesiskajiem procesiem, tomēr, netieši dos savu ieguldījumu arī starpniecības veicināšanā.

Šī priekšlikuma mērķa darbība nevar notikt izolācijā, neattiecoties uz starpniecības pakalpojumu galvenajiem noteikumiem. Jautājums par starpniecības pakalpojumu kvalitāti tādējādi ir jāapsver kopā, un kā funkcija, ar citiem piedāvātās direktīvas noteikumiem, kam ir nepieciešams darboties pietiekamā dalībvalstu savstarpējās uzticības līmenī starpvalstu situācijās.

1.1.4. Attiecības ar dalībvalstu tiesisko sistēmu struktūru

Viens no bieži citētajiem starpniecības plusiem ir, ka tās pastiprināta lietošana var ļaut atbrīvoties no spiediena uz tiesas sistēmu, tādējādi samazinot to, kas bieži ir ilga aizkavēšanās lietas izskatīšanā un, iespējams, atļaujot taupīt publiskos resursus. Tā kā izvirzītā direktīva mēģina veicināt starpniecības pielietošanu, tā spētu radīt pozitīvu iespaidu šajā sakarā. Tas gan tomēr netiek uzskatīts par atsevišķu mērķi, vairāku iemeslu dēļ. Pirmkārt, tiesiskās sistēmas struktūra ir tikai dalībvalstu kompetencē. Otrkārt, un vissvarīgāk, starpniecība pati par sevi ir vērtīga kā konflikta

atrisināšanas metode, pie kuras pilsoņiem un uzņēmumiem ir nepieciešama viegla pieeja un, kas ir pelnījusi, lai tiktu veicināta pateicoties savai nozīmei spiediena noņemšanā no tiesas sistēmas. Komisija neredz starpniecību kā alternatīvu tiesas procesiem; tā ir drīzāk kā viena no konflikta atrisināšanas metodēm, kas ir pieejamas mūsdienu sabiedrībā un, kas var būt ļoti piemērotas dažiem, bet noteikti, ne visiem, konfliktiem. Vēl jo vairāk, ir jāuzsver, ka ADR (alternative dispute resolution – AKR - alternatīvie konflikta risinājumi) vispār nevar mazināt dalībvalstu pienākumu uzturēt efektīvu un godīgu tiesisko sistēmu, kas atbilst Eiropas Cilvēktiesību konvencijas prasībām, kas veido vienu no demokrātiskas sabiedrības galvenajiem pīlāriem.

1.1.5. Ietekmes vērtējums

Šī priekšlikuma ietekmes sākotnējais vērtējums tika īstenots Komisijas ikgadējās politikas 2004. gada stratēģijas kontekstā. Priekšlikums nav bijis izvēlēts paplašinātam ietekmes vērtējumam. Izvirzītā direktīva tiecas palielināt starpniecības pielietojumu ES, kam būtu labvēlīgi ekonomiski efekti, samazinot transakciju izmaksas indivīdiem un uzņēmumiem caur ātrāku un rentablāku konfliktu risināšanu. Starpniecība var dot savu ieguldījumu ilgspējīgākos ekonomiskos un sociālos notikumos, saglabājot attiecības starp iesaistītajām pusēm pēc konflikta atrisināšanas, pretēji biežajiem graujošajiem efektiem pēc konflikta atrisināšanas lietas izskatīšanas ceļā. Konsultācijas process un citas sagatavošanās fāzes ir aprakstītas pielikumā. Alternatīvu politikas iespēju izteiksmē piedāvātā direktīva satur galvenokārt noteikumus par civilo procedūru, un rezultātus nav iespējams sasniegt, pielietojot citus politikas instrumentus.

1.2. Tiesiskā bāze

Šīs piedāvātās direktīvas mērķis un saturs precīzi ietilpst LEK 65.panta kompetencē, jo tas ietver civilos procesuālos noteikumus, kur noteikumi par kvalitāti un apmācību 4. pantā ir palīgnoteikumi citiem noteikumiem. Ierosinātā direktīva ir nepieciešama atbilstīgai iekšējā tirgus funkcionēšanai, ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt indivīdiem un uzņēmumiem pieeju konfliktu risināšanas mehānismiem, izmantojot četras brīvības un, ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt brīvību, lai nodrošinātu un saņemtu starpniecības pakalpojumus.

Kā ir uzsvērts priekšlikuma mērķu aprakstā, nepieciešamība pēc Kopienas darbības šajā jomā rodas no vajadzības nodrošināt tiesisku drošību viscaur konfliktam, neskatoties uz starpvalstu faktoru klātesamības vienā vai otrā stadijā. Lai nodrošinātu saskaņotu tiesisko struktūru, tādējādi ir nepieciešams pievērsties galvenajiem aspektiem no visas iespējamo notikumu ķēdes, kas var sekot pēc konflikta izcelšanās, ņemot vērā jebkuru iespējamo scenāriju (starpniecības veiksme/neveiksme, vienošanās nolīgums, kam seko abas iesaistītās puses vai nē, utt.)

AKR kontekstā starp-robežu faktoru ietekme ir potenciāli lielāka nekā tad, kad tiek ņemti vērā līdzekļi saistīti atsevišķi ar civilajiem tiesu procesiem, tā kā, ir nepieciešams apzināties attiecīgus faktorus starpniecības laikā, tāpat kā jebkuru turpmāko civilo tiesas procesu laikā, ieskaitot apstākļus, kad šiem faktoriem ir iespējams mainīties pa to laiku. Piemēram, starpvalstu faktori var rasties no vienas vai abu iesaistīto pušu mītnes vai biznesa vietas, starpniecības vietas vai pilntiesīgās tiesas vietas. Līgums būt par starpnieku var būt pārvaldīts ar citu likumu nekā tas,

kad pārvalda oriģinālās juridiskās vai līgumattiecības starp iesaistītajām pusēm, kā arī sekojošais vienošanās nolīgums var būt pārvaldīts ar citas trešās valsts likumu. Vienošanās nolīgums var tikt pasludināts spēkā citā dalībvalstī skatoties uz, piemēram, parādnieka aktīvu atrašanās vietu, laikā kad likuma realizēšana tiek meklēta.

Tomēr, nebūtu iespējams ierobežot priekšlikuma vērienu tik uz vienu mērķi, atceļot šķēršļus, ko ir radījuši starpvalstu faktori vai arī atvieglināt tikai to konfliktu atrisināšanu, kas sevī ietver definētus starpvalstu faktorus.

Vērtējot starpniecības piemērotību darboties kā konflikta atrisināšanas metodei dotajā konfliktā, starpvalstu faktori kompensē tikai vienu no dažiem būtiskajiem apstākļiem, kas būtu jāņem vērā. Citi apstākļi ietver konflikta veidu un lietas nopelnus, tāpat kā faktorus, saistītus ar izmaksām, aizkavējumu un veiksmes iespējām. Starpniecības sekmēšana saistībā ar tiem konfliktiem, kas atspoguļo tikai starpvalstu faktorus, būtu patvaļīgi, un radītu diskriminējošu efektu iespējamību, jo tiesas ieteiktu starpniecību tikai dažām iesaistītajām pusēm, balstoties uz viņu mītnes vietu. Šāda veida ierobežojumi neapšaubāmi radīs arī ievērojamu samazināšanos izvirzītās direktīvas praktiskajā efektā. Izraisot to, ka izvirzītās direktīvas civilo procesuālo noteikumu lietojamība tiek pakļauta starpvalstu faktoru klātbūtnei, drīzāk novestu pie paaugstinātas juridiskās nedrošības. Alternatīvi, šādi ierobežojumi aptvertajā lokā var atstāt direktīvas noderīgumu iesaistīto pušu rokās, kas spētu pieteikt un iekļaut starpvalstu faktorus, izvēloties savu starpnieku vai tiesu konflikta atrisināšanai, lai tādējādi gūtu labumu no noteikumiem, ko ir ieviesusi direktīva.

Ierosinātā direktīva veidos svarīgu Kopienas starpniecības pakalpojumu juridiskās struktūras daļu, kas skar gan tiesības piedāvāt pakalpojumus citās dalībvalstīs, gan arī tiesības saņemt pakalpojumus. Ierobežojumi mērķa lokā līdz starpvalstu situācijām novedīs pie divu paralēlu juridisku režīmu radīšanas, iespējams, ka pat pie dažādiem standartiem attiecībā uz starpniecības pakalpojumu piedāvāšanu un saņemšanu, riskējot ar diskriminējošo seku iespējamību, gan starp starpniecības pakalpojumu patērētājiem, gan piedāvātājiem. Šādas sekas ir pretrunā ar iekšējā tirgus principiem, kā arī Kopienas pūlēm atvieglot noteikto struktūru indivīdu un uzņēmumu labā.

Noslēgumā, Komisija uzskata, ka, ieviešot precīzi formulētu noteikumu par starpvalstu ietekmi un līdzdarbību, piedāvātās direktīvas mērķi tiks padarīti par nederīgiem un tie būs šķēršļi iekšējā tirgus pienācīgai funkcionēšanai. Direktīvai tālab ir jātiek pielietotai visās situācijās, neņemot vērā starpvalstu faktoru klātbūtni starpniecības vai tiesisko procesu laikā.

1.3. Subsidiaritāte un proporcionalitāte

Ņemot vērā nepieciešamību pēc juridiskas drošības un pareģojamības situācijās, kas ietver attiecības starp starpniecību un civilajiem tiesiskajiem procesiem, situācijās, kas izdala starpvalstu elementus un nepieciešamībā garantēt atbilstošu iekšējā tirgus funkcionēšanu starpniecības pakalpojumu sniegšanā un saņemšanā, dalībvalstis nevar pilnībā realizēt šī priekšlikuma mērķi. Mēri, pieņemti Kopienas līmenī būs efektīvāki nekā individuālas iniciatīvas, ko realizē katra dalībvalsts, tā iemesla pēc, lai pastāvētu saskaņotība un tiktu nodrošināta noteikti pamata unificēti noteikumi, ko var piemērot gan starpvalstu situācijās, gan vietējos jautājumos.

Priekšlikuma noteikumi ir strikti ierobežoti tiktāl, ciktāl ir nepieciešams sasniegt mērķus. Direktīva ir tikusi izvēlēta kā vispiemērotākais instruments, tā kā noteikumi ir radīti, lai sasniegtu noteiktus, konkrētus mērķus, tajā pašā laikā neatrunājot līdzekļus kā ir iespējams sasniegt šos mērķus un, atstājot to dalībvalstu ziņā. Priekšlikums arī ierobežo pats sevi, pievēršoties tikai tiem jautājumiem, kas var tikt atrisināti ar likumdošanas palīdzību, kamēr pretēji jautājumi, kur ir iespējami uz tirgu balstīti risinājumi, ir izslēgti no ietvertā loka.

2. PRIEKŠLIKUMA PAMATS, KONSULTĀCIJA AR IEINTERESĒTAJĀM PUSĒM UN KOMENTĀRI PAR GALVENAJIEM NOTEIKUMIEM

Personāla darba dokumenti, pievienoti šim priekšlikumam, nodrošina turpmāku informāciju par šiem jautājumiem

2004/0251 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par noteiktiem starpniecības aspektiem civilajos un komerciālajos jautājumos

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 61. panta c) apakšpunktu un 67. panta 5. punkta otro ievilkumu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu[1],

ņemot vērā Eiropas Ekonomiskas un sociālo lietu komitejas atzinumu[2],

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru[3],

tā kā:

(1) Kopiena ir uzstādījusi sev mērķi uzturēt un attīstīt brīvības, drošības un tiesas telpu, kur brīva personu kustība ir nodrošināta. Šim nolūkam, Kopiena pieņems, cita starpā, mērus tiesiskās sadarbības civilajos jautājumos jomā, kas ir nepieciešami atbilstošai iekšējā tirgus funkcionēšanai;

(2) Eiropas Padome sēdē Tamperē 1999. gada 15. un 16. oktobrī pieprasīja, saistībā ar labāku pieeju taisnīgumam Eiropā, lai dalībvalstis radītu alternatīvas, ārpus tiesas sēdes notiekošas procedūras;

(3) Padome pieņēma lēmumus par alternatīvām metodēm konfliktu risināšanā 2000. gada civillikuma un komerclikuma ietvaros, konstatējot, ka pamatprincipu ieviešana šajā jomā ir nozīmīgs solis pretī konfliktu risināšanai ārpus tiesas sēdes notiekošo procedūru pareizai attīstībai un darbības ietvaros, lai vienkāršotu un uzlabotu pieeju taisnīgumam;

(4) Eiropas Komisijas prezentēja Zaļo grāmatu 2002. gadā, kritiski novērtējot stāvokli AKR jomā Eiropā un ierosinot vispārējas konsultācijas ar dalībvalstīm un ieinteresētajām pusēm par iespējamiem pasākumiem, veicināt starpniecības pielietošanu;

---

1 OV Nr. C , , . lpp.
2 OV Nr. C, , . lpp.
3 OV Nr. C , , . lpp.

(5) mērķim nodrošināt labāku pieeju taisnīgumam, kā daļai no Eiropas Savienības politikas nodibināt brīvības, drošības un tiesas telpu, ir nepieciešams ietvert pieeju tiesiskām un ārpus tiesas sēdes notiekošām konflikta atrisināšanas metodēm. Šai direktīvai ir jādod savs ieguldījums iekšējā tirgus pienācīgā funkcionēšanā, it īpaši gadījumos, kas attiecas uz starpniecības pakalpojumu sniegšanu un saņemšanu;

(6) starpniecība var nodrošināt, lai konflikti civilajos un komerciālajos jautājumos tiktu bez pārmērīgām izmaksām un ātri risināti ārpus tiesas sēdes ar tādiem procesiem, kas ir pielāgoti iesaistīto pušu vajadzībām. Vienošanās nolīgumi, kas panākti ar starpniecību, tiks visdrīzāk piemēroti labprātīgā ceļā, un tiem ir lielas iespējas saglabāt draudzīgas un ilgtspējīgas attiecības starp iesaistītajām pusēm. Šie ieguvumi kļūst vēl redzamāki situācijās, kas ietver starpvalstu faktorus;

(7) likumdošanas struktūrai, vēršoties īpaši pie civilās procedūras galvenajiem aspektiem, ir tādējādi nepieciešams veicināt starpniecības turpmāku pielietošanu un nodrošināt, lai iesaistītās puses, kas ir izmantojušas starpniecību, var uzticēties paredzamai juridiskai struktūrai;

(8) Šai direktīvai ir jāaptver procesi, kuros divas vai vairāk konfliktā iesaistītās puses saņem starpnieka palīdzību, lai varētu panākt mierizlīgumu konfliktā, taču ir jāizslēdz iztiesāšanas procedūras, tādi kā arbitrāža, ombuds, patērētāju sūdzību sistēmas, ekspertu noteikšana vai procesi, ko pārvalda institūcijas, kas izsniedz juridiski saistošu vai arī juridisku nesaistošu oficiālu rekomendāciju kā konflikta risinājumu;

(9) minimālā civilo procesuālo noteikumu savienojamības pakāpe ir nepieciešama, jo tā skar starpniecības sekas par limitēšanas periodiem, un kā starpnieka konfidencialitāte tiks aizsargāta jebkurā sekojošajā juridiskajā prāvā. Tiesas iespējai griezties pie starpniecības, pieminot iesaistītās puses, ir jābūt ietvertai, tomēr saglabājot principu, ka starpniecība ir labprātīgs process;

(10) starpniecību nedrīkst uztvert kā sliktāku alternatīvu par tiesisku lietu izskatīšanu tajā jomā, ka vienošanās nolīgumi ir atkarīgi no iesaistīto pušu labās gribas to realizēšanai. Tādējādi ir nepieciešams pārliecināties, ka visas dalībvalstis paredz procedūru, ar kuru vienošanās nolīgums var tikt apstiprināts ar spriedumu, lēmumu, vai tiesas vai valsts iestādes autentisku dokumentu;

(11) šāda iespējamība ļaus vienošanās nolīgumam tikt atpazītam un ieviestam Savienības robežās, balstoties uz noteikumiem, ko ir noteikuši Kopienas akti par savstarpējo atzīšanu un lēmumu un spriedumu izpildi;

(12) lai nodrošinātu nepieciešamo uzticēšanos starp dalībvalstīm sakarā ar konfidencialitāti, ierobežošanas procesu atlikšanu un vienošanās nolīgumu atzīšanu un izpildi, ir jārada efektīvi kvalitātes kontroles mehānismi, kas attiecas uz starpniecības pakalpojumu sniegšanu un starpnieku apmācību;

(13) šiem mehānismiem un pasākumiem, kas ir jādefinē dalībvalstīm un kas var ietvert griešanos pēc palīdzības pie uz tirgu balstītiem risinājumiem, ir jābūt vērstiem uz starpniecības procesa elastības saglabāšanu un iesaistīto pušu personisko autonomiju. Komisijai ir jāatbalsta pašregulējošies līdzekļi Kopienas līmenī, piemēram, caur Eiropas rīcības kodu, vēršoties pie galvenajiem starpniecības procesa aspektiem;

(14) patērētāju aizsardzības jomā, 2001. gadā Komisija pieņēma formālu rekomendāciju[4], kas nosaka minimālos kvalitātes kritērijus, kas ārpustiesas iestādēm, kas iesaistītas patērētāja nesaskaņu atrisināšanā, ir jāpiedāvā saviem patērētājiem. Ir ieteicams, ka jebkurš starpnieks vai organizācija, kam ir interese par rekomendāciju, respektē šos principus. Lai nodrošinātu informācijas izplatību par šiem orgāniem, Komisija veido datubāzi par ārpus-tiesas shēmām, ko dalībvalstis uzskata par rekomendācijas principu respektējošām;

(15) šī direktīva respektē pamattiesības un ievēro principus, kas ir speciāli atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību Hartā. It īpaši tā mēģina nodrošināt pilnvērtīgu respektu pret tiesībām uz godīgu procesu, kā tas ir atrunāts Hartas 47. pantā;

(16) dalībvalstis nevar pilnībā sasniegt šīs direktīvas mērķus, taču pateicoties darbības seku aptvertajam lokam, tie ir labāk sasniedzami Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt mērus balstoties uz subsidiaritātes principu, noteiktu Līguma 5. pantā. Saskaņā ar proporcionalitātes principu, kas ir noteikts pantā, šī direktīva neskar to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu šos mērķus;

(17) [saskaņā ar Protokola par Apvienotās Karalistes un Īrijas pozīciju 3. pantu, pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Kopienas dibināšanu, Apvienotā Karaliste un Īrija ir paudušas savu vēlmi piedalīties šīs direktīvas pieņemšanā un piemērošanā. / Saskaņā ar Protokola par Apvienotās Karalistes un Īrijas pozīciju 1. un 2. pantu, pievienotu Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Kopienas dibināšanu, Apvienotā Karaliste un Īrija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, kas tādējādi nav saistošs tām dalībvalstīm.];

(18) saskaņā ar Protokola par Dānijas pozīciju 1. un 2. pantu, pievienotu Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Kopienas dibināšanu, Dānija nepiedalās šīs Direktīvas pieņemšanā un, tādējādi tas nav tai saistošs un Dānija nav pakļauta tā ieviešanai,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants –Mērķis un sfēra

1. Šīs direktīvas mērķis ir atvieglot pieeju konfliktu risināšanai, veicinot starpniecības izmantošanu un nodrošinot stabilas attiecības starp starpniecību un tiesiskajiem procesiem.

2. Šī direktīva ir piemērojama civilajos un komerciālajos jautājumos.

3. Šajā direktīvā, „dalībvalsts” nozīmē dalībvalstis, izņemot Dāniju.

2. pants – Definīcijas

Šīs direktīvas nolūkos tiek lietotas sekojošas definīcijas:

---

[4] Komisijas 2001. gada 4. aprīļa Ieteikums par principiem ārpustiesas iestādēm, kas iesaistītas patērētāju nesaskaņu atrisināšanā (OV L 109, 19.4.2001., 56. lpp).

(a) „Starpniecība" nozīmē jebkuru procesu, lai kā arī nosaukta vai minēta, kur divām vai vairāk konfliktā iesaistītām pusēm tiek sniegta palīdzība no trešās iesaistītās puses, lai panāktu vienošanās nolīgumu par konfliktu un, neskatoties uz to vai procesu uzsāk iesaistītās puses, vai to iesaka vai pasūta tiesa vai nosaka dalībvalsts vietējā likumdošana.

Tas sevī neiekļauj tiesneša mēģinājumus atrisināt konfliktu tiesisko lietu izskatīšanas procesa gaitā saistībā ar šo konfliktu.

(b) "Starpnieks" nozīmē jebkuru trešo iesaistīto pusi, kas veic starpniecību, neskatoties uz tā nosaukumu vai profesiju iesaistītajā dalībvalstī un uz veidu kā trešā iesaistītā puse ir tikusi norīkota vai lūgta veikt starpniecību.

3. pants – Attiecināms uz starpniecību

1. Tiesa, kuras priekšā tiek veikta darbība, drīkst, atbilstīgi un, ņemot vērā visus lietas apstākļus, lūgt iesaistītās puses izmantot starpniecību, lai atrisinātu konfliktu. Tiesa var jebkurā gadījumā pieprasīt iesaistītajām pusēm apmeklēt informācijas sesiju par starpniecības pielietošanu.

2. Šī direktīva nekaitē vietējai likumdošanai, jo nepadara starpniecības pielietošanu obligātu vai attiecinātu uz motivāciju vai sankcijām pirms, vai pēc ir uzsākta lietas izskatīšana tiesā, nodrošinot, ka šāda likumdošana netraucē tiesības piekļūt tiesu sistēmai, īpaši atzīmējot situācijas, kad viena iesaistītā puse ir dalībvalsts rezidents pretēji tam nekā tā no tiesas.

4. pants –Starpniecības kvalitātes nodrošināšana

1. Komisija un dalībvalstis veicina un iedrošina starpnieku un organizāciju, kas sniedz starpniecības pakalpojumus, brīvprātīgo rīcības kodeksu izveidi un ievērošanu Kopienas, kā arī nacionālajā līmenī, kā arī citus efektīvus kvalitātes kontroles mehānismus saistībā ar starpniecības pakalpojumu piedāvāšanu.

2. Dalībvalstis veicina un iedrošina starpnieku apmācību, lai konfliktā iesaistītās puses spētu izvēlēties starpnieku, kas būtu spējīgs efektīvi vadīt starpniecību tā, kā to vēlas iesaistītās puses.

5. pants –Vienošanās nolīgumu ieviešana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka pēc iesaistīto pušu lūguma, vienošanās nolīgums, kas panākts starpniecības rezultātā, var tikt apstiprināts lēmumā, spriedumā, autentiskā aktā vai arī jebkurā citā formā no tiesas vai valsts institūciju puses, kas padara nolīgumu realizējamu līdzīgā veidā kā tiek realizēts lēmums vietējās likumdošanas ietvaros, nodrošinot, ka nolīgums nav pretrunā ar Eiropas likumdošanu vai arī ar tās dalībvalsts vietējo likumdošanu, kur šis pieprasījums ir ticis veikts.

2. Dalībvalstis informē Tiesu un Valsts Institūciju Komisiju, ka ir kompetentas saņemt pieprasījumu saskaņā ar 1. punktu.

6. pants– Pierādījumu pieļaujamība civilo tiesisko lietu izskatīšanā

1. Starpnieks, tāpat kā jebkura persona, iesaistīta starpniecības pakalpojumu pārvaldīšanā, nedrīkst liecināt vai sniegt pierādījumus civilo tiesisko lietu izskatīšanā saistībā ar sekojošo:

   (a) Ielūgums iesaistītajai pusei iesaistīties starpniecībā vai fakts, ka iesaistītai pusei ir bijusi vēlēšanās piedalīties starpniecībā;

   (b) Viedokļi vai ieteikumi izteikti no starpniecībā iesaistītās puses, saistībā ar konflikta iespējamo atrisinājumu;

   (c) Apgalvojumi vai atzīšanās no iesaistītām pusēm starpniecības procesa gaitā;

   (d) Priekšlikumi no starpnieka puses;

   (e) Apstāklis, ka iesaistītā puse ir norādījusi tās vēlmi pieņemt starpnieka piedāvāto vienošanos;

   (f)) Dokuments, kas ir sagatavots tikai un vienīgi starpniecības vajadzībām.

2. 1. punkts ir spēkā, neskatoties uz informāciju vai pierādījumiem, kas attiecināmi šajā sakarā.

3. Informācijas, atrunātas 1. punktā, izziņošanas iespējas nedrīkst tikt lūgtas no tiesas puses vai kāda cita tiesiska orgāna civiltiesiskajās lietās un, ja šāda informācija ir piedāvāta kā pierādījums 1. punkta pārkāpšanā, tad pret pierādījumiem ir jāattiecas kā pret nepieņemamiem. Tomēr šāda informācija var tikt publiskota vai pieļauta esam par pierādījumu,

   (a) tiktāl, cik tas ir nepieciešams vienošanās nolīguma, sasniegta starpniecības tiešā rezultātā, ieviešanas vai izpildes dēļ ,

   (b) sevišķi svarīgi sabiedriskās kārtības apsvērumi, it īpaši kad ir nepieciešams nodrošināt bērnu aizsardzību vai novērst kaitējumu personas fiziskajai vai psiholoģiskajai integritātei, vai

   (c) ja starpnieks un iesaistītās puses tam turklāt piekrīt .

4. 1., 2. un 3. punkta noteikumi ir spēkā, ja tiesisko lietu izskatīšana attiecas vai arī neattiecas uz konfliktu, kas ir vai ir bijis starpniecības objekts.

5. Saskaņā ar 1. punktu pierādījumi, kas ir savādāk pieļaujami tiesisko lietu izskatīšanā, netop nepieņemami izrietot no tā, ka ir tikuši izmantoti starpniecībā.

7. pants - Noilguma periodu pārtraukšana

1. Jebkura priekšraksta vai noilguma gaita saistībā ar prasību, kas ir starpniecības temata būtībā, tiek apturēta no tā brīža, kad pēc konflikta izcelsanās:

   (a) iesaistītās puses vienojas izmantot starpniecību,

(b) starpniecības izmantošanu pavēl tiesa, vai

(c) no dalībvalsts vietējās likumdošanas izriet obligāts pienākums izmantot starpniecību.

2. Kad starpniecība ir beigusies bez vienošanās nolīguma, periods atsākas no tā brīža, kad starpniecība tika izbeigta bez vienošanās nolīguma noslēgšanas, skaitot no tās dienas, kad viena vai abas iesaistītās puses vai starpnieks pasludina, ka starpniecība ir beigusies, vai faktiski atkāpjas no lietas. Periods jebkurā gadījumā vēl ilgst vismaz vienu mēnesi no dienas, kad tas atsāk savu darbību, izņemot gadījumus, kad tas skar periodu, kura ietvaros ir jāuzsāk darbība, lai novērstu to, ka provizoriski vai līdzīgi pasākumi izbeidz būt spēkā vai tiek anulēti.

8. pants – Īstenošanas noteikumi

Komisija publicē informāciju par kompetentām tiesām un iestādēm, ko paziņo dalībvalstis saskaņā ar 5. panta 2. punktu.

9. pants – Transponēšana

1. Dalībvalstis pieņem vajadzīgos normatīvos un administratīvos aktus, lai atbilstu šai direktīvai vēlākais līdz 2007. gada 1. septembrim. Tās nekavējoties informē par to Komisiju.

2. Kad dalībvalstis pieņem šos noteikumus, tajos ir atsauces uz šo direktīvu, vai arī tiem pievieno šādu atsauci to oficiālas publicēšanas gadījumā. Dalībvalstis nosaka sadas atsauces kārtību.

10. pants – Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*.

11. pants – Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā —	*Padomes vārdā —*
priekšsēdētājs	*priekšsēdētājs*